

L. BOEHLER

**KỸ THUẬT ĐIỀU TRỊ
GÃY XƯƠNG**

III

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

TÌM ĐỌC :

- ★ **Niên học (Tập I, II)**
- ★ **Thống kê trong nghiên cứu Y học**
- ★ **Sổ tay thầy thuốc thực hành**
- ★ **Điện não — Sinh lý lâm sàng**
- ★ **Thuốc và cách sử dụng**
- ★ **Phẫu thuật tạo hình và tái tạo mặt**

9/80

B 250000

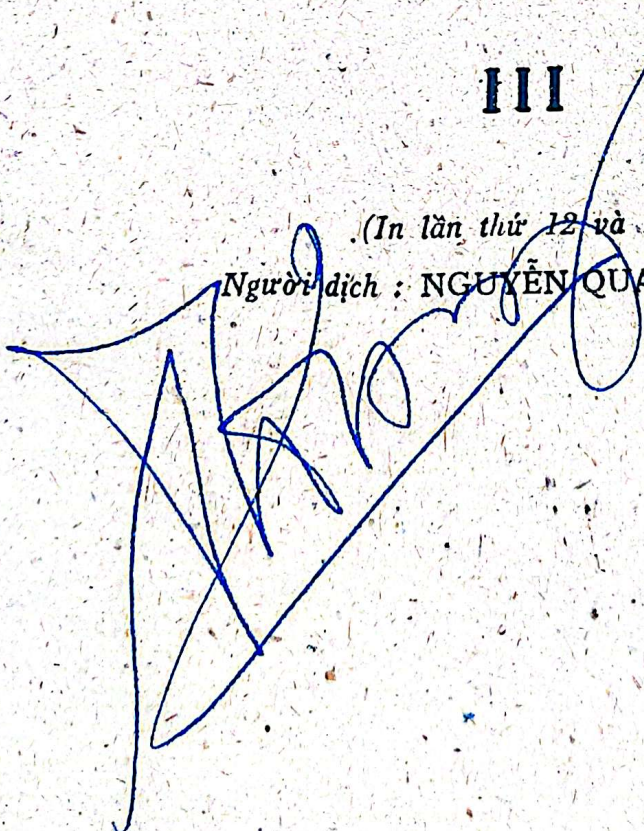
L. BOEHLER

KỸ THUẬT ĐIỀU TRỊ GÂY XƯƠNG

III

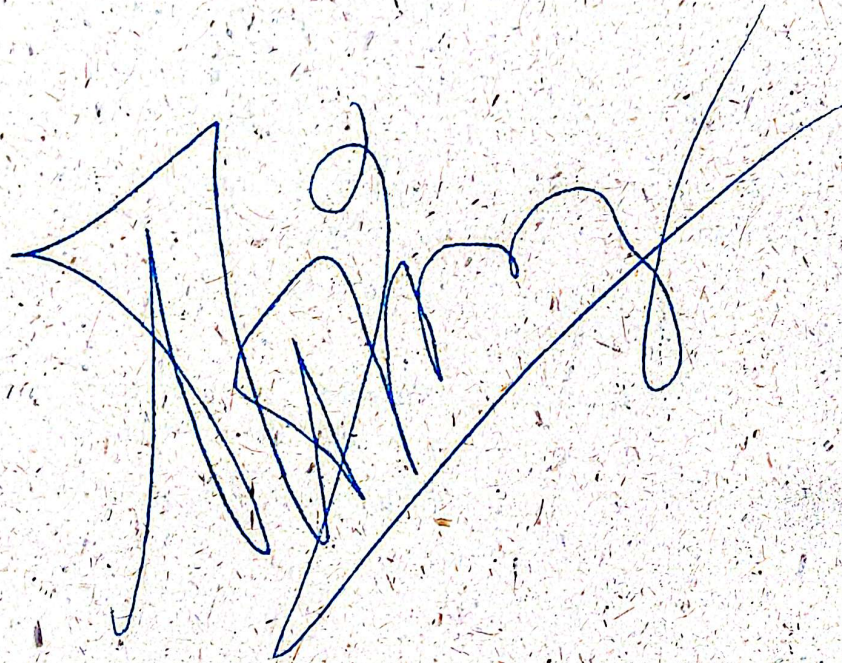
(In lần thứ 12 và 13)

Người dịch : NGUYỄN QUANG LONG

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

1982

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
KỸ THUẬT ĐIỀU TRỊ GÃY XƯƠNG
Tập III

Biên tập : NGUYỄN VĂN TRÁCH

Sửa bản in : HUỖNH VĂN DŨNG

In 100 cuốn, khổ 16 × 24 tại Công Tư Hợp Doanh In số 1, 110 Cao Thắng, Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh. Số xuất bản 083 YH/82. In xong tháng 11-1982. Nộp lưu trữ tháng 11-1982.

MỤC LỤC

Kỹ thuật điều trị gãy xương — L. Boehler — Tập III

THƯƠNG TÍCH CHI DƯỚI

CÁC THƯƠNG TÍCH CỦA VÙNG KHỚP HÁNG

	Trang
Các trật khớp háng	12
— Đại cương	12
— Thăm khám lâm sàng khi khả nghi có trật khớp háng	20
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong chẩn đoán trật khớp háng	22
— Điều trị trật khớp háng đơn thuần (nhóm I)	23
— Trật khớp háng cũ	29
— Điều trị trật khớp háng có đứt dây chằng ở chỗ bám vào xương (nhóm II, hình 1530-II)	31
— Điều trị trật khớp háng có mé phần sau thành ổ cối (nhóm III, hình 1530-III a và b)	31
— Điều trị trật khớp háng có mé một mảnh hình chòm ở phần sau trên mái ổ cối (nhóm IV hình 1530-IV)	33
— Điều trị trật khớp háng có mé chòm xương đùi hình chòm cầu (nhóm VI, hình 1530-VI)	36
— Điều trị trật khớp háng có bóc chòm xương đùi (nhóm VII, hình 1530-VII)	36
— Điều trị trật khớp háng có kèm theo gãy cổ xương đùi (nhóm VIII, hình 1530-VIII)	36
— Điều trị trật khớp háng có kèm theo gãy thân xương đùi (nhóm IX, hình 1530-IX)	37
— Nguyên do, cách dự phòng và điều trị các hậu quả sớm của trật khớp háng	38
— Nguyên do, cách dự phòng và điều trị các hậu quả muộn của trật khớp háng	40
Trật khớp háng trung tâm	40
— Nguyên do và các dạng gãy xương	50
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong việc thăm khám các trật khớp háng trung tâm	52
— Điều trị trật khớp háng trung tâm	52
— Nguyên do, cách dự phòng và điều trị các hậu quả sớm sau trật khớp háng trung tâm	55

— Nguyên do, cách dự phòng và điều trị các hậu quả muộn sau trật khớp háng trung tâm	55
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị trật khớp háng trung tâm	56
— Kết quả điều trị của 57 trường hợp trật khớp háng trung tâm	57
Vết thương khớp háng do hỏa khí	60
<i>Điều trị các vết thương khớp háng do hỏa khí</i>	60
— Sơ cứu ở quân y đơn vị	60
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong sơ cứu các vết thương khớp háng do hỏa khí ở quân y đơn vị	61
— Xử trí ở quân y mặt trận	62
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong xử trí vết thương khớp háng do hỏa khí tại quân y đơn vị	64
<i>Điều trị chính thức vết thương khớp háng do hỏa khí tại bệnh viện chuyên khoa</i>	65
— Điều trị gãy hở vô trùng cổ xương đùi do hỏa khí	66
— Điều trị các gãy hở vô trùng ở cổ do hỏa khí	67
— Điều trị các vết thương khớp chột vô trùng	67
— Điều trị vết thương xuyên thấu khớp vô trùng không có gãy xương	67
— Đại cương về điều trị các vết thương nhiễm trùng khớp háng do hỏa khí	68
— Điều trị tiếp tục vết thương khớp háng do hỏa khí	70
— Tiến triển của vết thương khớp háng do hỏa khí và kết quả điều trị	73
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị vết thương khớp háng do hỏa khí bị nhiễm trùng	73

CÁC GÃY XƯƠNG ĐÙI

Các gãy cổ xương đùi	75
<i>Đại cương</i>	75
<i>Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong chẩn đoán gãy cổ xương đùi</i>	77
<i>Điều trị gãy cổ xương đùi có gài kiểu dạng hoặc Valgus</i>	78
— Điều trị không đúng qui cách gãy cổ xương đùi có gài kiểu dạng hoặc Valgus	80
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị gãy cổ xương đùi có gài kiểu dạng hoặc Valgus	80
— Bó bột giảm tỉ lệ kiểu quần đùi	81
<i>Điều trị gãy cổ xương đùi kiểu khép hoặc Varus</i>	84
<i>Điều trị gãy xương đùi bằng xuyên đinh hoặc kim kéo liên tục</i>	85
<i>Đặt đinh hoặc kim trong điều trị gãy xương đùi.</i>	98
— Các biện pháp phòng chống sai lầm trong thăm khám các gãy xương	100
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị gãy xương đùi bằng xuyên đinh hoặc kim kéo liên tục	100
— Điều trị tiếp tục các gãy xương đùi được kéo liên tục	102
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị tiếp tục gãy xương đùi bằng xuyên kim kéo liên tục	104
— Điều trị bằng thê dục và lao động bệnh nhân gãy xương đùi có xuyên kim kéo liên tục	106

— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị bằng thê dục và lao động bệnh nhân gãy xương đùi	108
Điều trị gãy cổ xương đùi kiểu khớp (hoặc Varus) bằng xuyên đinh kéo liên tục	110
Điều trị gãy cổ xương đùi kiểu khớp (hoặc Varus) bằng bó bột lớn ngực — bàn chân kiểu Whitman	113
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị gãy cổ xương đùi kiểu khớp bằng bột lớn kiểu Whitman	122
— Kết quả điều trị gãy cổ xương đùi nội khớp bằng điều trị bảo tồn kéo liên tục hoặc bó bột	124
Điều trị bằng phẫu thuật gãy cổ xương đùi kiểu khớp	125
Các biến chứng sớm và biến chứng muộn sau gãy cổ xương đùi nội khớp	125
— Nguyên nhân cách phòng tránh và điều trị các biến chứng sớm sau gãy cổ xương đùi nội khớp	126
— Nguyên nhân cách phòng tránh và điều trị các biến chứng muộn sau gãy cổ xương đùi nội khớp — Hoại tử chòm xương đùi	126
— Khớp giả cổ xương đùi	130
— Nguyên nhân khớp giả cổ xương đùi	130
— Chẩn đoán khớp giả cổ xương đùi	130
— Dự phòng khớp giả cổ xương đùi	131
— Đau trong khớp giả cổ xương đùi	131
— Điều trị khớp giả cổ xương đùi	132
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị khớp giả cổ xương đùi	135
Hư khớp háng sau khi gãy cổ xương đùi được đóng đinh	135
— Nguyên do của hư khớp	135
— Điều trị hư khớp sau gãy cổ xương đùi	135
Gãy cổ xương đùi ở người trẻ tuổi	136
— Nguyên nhân	136
— Vị trí gãy, đường gãy	136
— Hình dạng gãy	136
— Các hậu quả sau gãy cổ xương đùi ở thanh thiếu niên	136
— Điều trị	136
— Giám định y khoa	138
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong thăm khám và điều trị gãy cổ xương đùi ở thanh thiếu niên	138
Gãy xương ở vùng mấu chuyển	138
Điều trị gãy xuyên mấu chuyển bằng kéo liên tục	140
Điều trị gãy xuyên mấu chuyển bằng bó bột ngực bàn chân	140
Điều trị gãy xuyên mấu chuyển bằng kết hợp xương (đinh 3 cánh và bàn nẹp)	141
Gãy mấu chuyển lớn và mấu chuyển nhỏ	141

— Gãy riêng biệt máu chuyên lớn	141
— Gãy máu chuyên nhỏ	141
Gãy xương ở 1/3 trên và 1/3 giữa xương đùi	142
— Điều trị gãy 1/3 trên và 1/3 giữa thân xương đùi bằng xuyên đinh hoặc kim kéo liên tục	142
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị gãy thân xương đùi bằng xuyên kim kéo liên tục	149
— Điều trị gãy thân xương đùi bằng bó bột	149
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy thân xương đùi bằng bó bột	151
Gãy thân xương đùi ở 1/3 dưới	152
— Điều trị gãy 1/3 dưới thân xương đùi bằng xuyên kim kéo tạ	153
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy 1/3 dưới xương đùi	156
— Điều trị gãy 1/3 dưới thân xương đùi bằng bó bột có xuyên kim găm gài	157
— Điều trị bằng phẫu thuật gãy 1/3 dưới thân xương đùi	157
Gãy xuyên lõi cầu xương đùi	158
— Nguyên do	158
— Dạng gãy	158
— Điều trị	158
Gãy liên lõi cầu xương đùi (gãy hình chữ Y và hình T)	158
— Điều trị gãy nứt liên lõi cầu xương đùi	159
— Điều trị gãy liên lõi cầu xương đùi bằng xuyên kim kéo liên tục	159
— Điều trị bằng phẫu thuật gãy liên lõi cầu xương đùi	159
Gãy một lõi cầu xương đùi	160
— Nắn bảo tồn gãy một lõi cầu xương đùi	160
— Nắn bằng phẫu thuật gãy một lõi cầu xương đùi	161
Gãy phần sau lõi cầu xương đùi	162
Gãy xương đùi ở hai tầng	163
Gãy hai đùi	163
Gãy xương đùi có tổn thương đồng thời các tạng, các xương khác và các khớp xương	164
Bong sụn tiếp hợp đầu dưới xương đùi	165
Gãy xương đùi ở trẻ em	168
Gãy xương đùi trên xương bệnh lý	170
Gãy hở mới xương đùi	173
Gãy hở xương đùi bị nhiễm trùng	173
Gãy cũ xương đùi can lệch xấu	174
— Điều trị sửa các di lệch	174
— Điều trị can lệch xấu xương đùi bằng đóng đinh nội tủy	175
— Điều trị can lệch xấu xương đùi bằng đinh 3 cánh và bản nẹp hoặc bằng bản nẹp gấp góc	175

Điều trị gãy chi bằng đinh nội tủy	175
Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong phẫu thuật cắt ngắn xương	176
Khớp giả xương đùi	176
— Điều trị khớp giả thân xương đùi bằng đinh nội tủy	176
— Điều trị khớp giả ở 1/3 dưới xương đùi	178
— Điều trị mất đoạn xương ở đùi	178
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong phẫu thuật khớp giả xương đùi	178
— Kết quả điều trị phẫu thuật khớp giả xương đùi	179
— Điều trị cứng gối ở tư thế duỗi thẳng sau gãy xương đùi	179
Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong phẫu thuật tạo hình cơ 4 đầu đùi	181
Gãy hở xương đùi do hỏa khí	182
— Đại cương	182
— Điều trị cấp cứu ở tổ cấp cứu quân y đơn vị	183
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong cấp cứu gãy xương đùi do hỏa khí ở tổ cấp cứu quân y đơn vị	183
— Xử trí ở đội điều trị và bệnh viện dã chiến	183
— Bất động dễ chuyển vận về bệnh viện chuyên khoa	185
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy xương đùi do bom đạn tại mặt trận	188
Điều trị thực thụ gãy xương đùi do bom đạn tại bệnh viện chuyên khoa	188
— Điều trị các gãy hở xương đùi do bom đạn chưa bị nhiễm trùng	188
— Điều trị các gãy hở xương đùi do bom đạn đã bị nhiễm trùng	188
— Điều trị tiếp tục các gãy xương đùi do bom đạn đã nhiễm trùng	190
— Điều trị gãy xương đùi do bom đạn bị nhiễm trùng bằng bó bột lớn	193
— Khớp giả sau gãy xương đùi do bom đạn	195
— Gãy xương đùi cũ do bom đạn	195
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy xương đùi bom đạn tại bệnh viện chuyên khoa	195
CÁC THƯƠNG TÍCH VÙNG KHỚP GỐI	
— Vận động của khớp gối bình thường	197
— Thăm khám thương tích khớp gối ở nạn nhân không đứng và không đi lại được	199
— Thăm khám các thương tích mới và cũ khớp gối ở nạn nhân đi lại được	202
Các thương tích của hệ thống duỗi gối	204
Đứt gân cơ 4 đầu đùi và gân bánh chè chính danh	204
Vỡ xương bánh chè	205
— Đại cương	205
— Điều trị gãy kín xương bánh chè không có di lệch	206
— Các sai lầm cần phòng tránh trong đặt ống bột cho khớp gối	207
— Xương bánh chè phân đôi	207
— Điều trị bảo tồn vỡ nát xương bánh chè và vỡ xương bánh chè di lệch ít	207

— Điều trị bằng phẫu thuật vỡ xương bánh chè có di lệch xa nhiều	208
— Điều trị gãy nát xương bánh chè bằng lấy bỏ xương gãy	212
— Điều trị vỡ lồi gãy kín xương bánh chè có di lệch xa	212
— Gãy hở mới xương bánh chè	212
— Gãy xương bánh chè bị nhiễm trùng	213
— Nguyên nhân cách phòng tránh và điều trị các biến chứng sớm của vỡ xương bánh chè	213
— Nguyên nhân cách đề phòng và điều trị các biến chứng muộn của vỡ xương bánh chè	214
— Các sai lầm cần phòng tránh trong điều trị vỡ xương bánh chè	215
Bật lồi cũ trước mâm chày	216
Trật xương bánh chè chấn thương	216
Trật khớp gối	217
— Trật khớp gối hở	223
— Các sai lầm cần phòng tránh trong điều trị trật khớp gối	223
Chạm thương khớp gối	225
Chấn động khớp gối	226
Bong gân dây chằng bên khớp gối	226
— Bong gân dây chằng bên trong khớp gối	226
— Bong gân dây chằng bên ngoài khớp gối	231
— Điều trị phẫu thuật đứt mới dây chằng bên trong khớp gối	232
— Điều trị bằng phẫu thuật các đứt mới dây chằng bên ngoài khớp gối	234
— Điều trị bảo tồn các đứt cũ dây chằng bên khớp gối	234
— Điều trị bằng phẫu thuật các đứt dây chằng bên	234
— Tồn hại khớp gối do bất động bột không đúng qui cách	234
— Các sai lầm cần phòng tránh trong điều trị bong gân khớp gối	235
Đứt dây chằng chéo	236
Khái lược về thương tích khớp gối	238
Vết thương khớp gối	240
— Điều trị các vết thương khớp gối	240
— Nguy hiểm của khâu da mà không cắt lọc kỹ vết thương	242
— Điều trị vết thương khớp gối đã nhiễm trùng	243
Vết thương khớp gối do hỏa khí	243
— Xử trí tại tổ cấp cứu quân y đơn vị	243
— Các biện pháp dự phòng các sai lầm trong xử trí vết thương khớp gối do hỏa khí tại tổ cấp cứu và quân y đơn vị	244
— Xử trí tại đội điều trị và quân y dã chiến	244
— Các biện pháp phòng tránh sai lầm trong xử trí các vết thương khớp gối do hỏa khí	245
Điều trị chính thức vết thương khớp gối do hỏa khí tại bệnh viện chuyên khoa	245

— Điều trị vết thương khớp gối chưa nhiễm trùng	246
— Điều trị vết thương đã nhiễm trùng	246
— Điều trị tiếp tục vết thương khớp gối do hóa khí	248
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị vết thương khớp gối do hóa khí	249

CÁC GÃY XƯƠNG VÙNG CĂNG CHÂN

Gãy các gai mâm chày	250
— Gãy cũ gai mâm chày	252
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy gai mâm chày	252
Gãy mâm chày	253
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm khi khả nghi gãy mâm chày	260
— Đại cương về điều trị gãy mâm chày	261
— Điều trị gãy mâm chày không di lệch	262
— Điều trị gãy một bên mâm chày có di lệch xoay gấp góc mở ra ngoài hoặc mở vào trong	262
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy một bên mâm chày có di lệch xoay	264
— Điều trị gãy một bên mâm chày có di lệch xoay lên trên	266
— Điều trị gãy một bên mâm chày trượt dọc xuống	266
— Điều trị gãy toác mâm chày có bờ lát rộng	266
— Điều trị gãy toác mâm chày có bờ lát mỏng	267
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy toác một bên mâm chày	268
— Điều trị gãy hai bên mâm chày do đuối có di lệch gấp góc mở ra trước	269
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy hai bên mâm chày có di lệch gấp góc mở ra trước	274
— Điều trị gãy gấp hai bên mâm chày mở ra sau	275
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy gấp hai bên mâm chày có gấp góc mở ra sau	276
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy gấp hai bên mâm chày có gấp góc mở ra sau	276
— Gãy hở mâm chày	277
Trật khớp chỏm xương mác	277
Gãy mé chỏm xương mác	278
Gãy kín thân xương cẳng chân	279
— Đại cương về điều trị gãy thân xương cẳng chân	282
— Các phương pháp điều trị gãy thân xương cẳng chân	283
— Điều trị gãy kín thân xương cẳng chân bằng nẹp, sau đó bó bột đùi - bàn chân để đi	285
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy kín thân xương cẳng chân bằng nẹp	286
— Điều trị gãy kín thân xương cẳng chân bằng bột nằm tại chỗ và sau đó băng bột đùi - bàn chân để đi	286
— Điều trị gãy kín thân xương cẳng chân bằng kéo liên tục	286

— Biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy kín cẳng chân bằng kéo liên tục	294
— Điều trị tiếp tục gãy kín cẳng chân bằng phương pháp xuyên kim kéo liên tục	295
— Các biện pháp phòng chống sai lầm trong điều trị tiếp tục gãy kín thân xương cẳng chân bằng kéo liên tục	297
— Điều trị tiếp tục gãy kín thân xương cẳng chân bằng bó bột đùi - bàn chân để đi	298
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy thân xương cẳng chân bằng bó bột đùi - bàn chân để đi	303
— Điều trị gãy « xoắn một nửa » cẳng chân	305
— Điều trị gãy xương cẳng chân làm ba đoạn	305
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy hai xương cẳng chân làm ba đoạn	307
— Gãy thân xương chày đơn thuần	308
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy đơn thuần thân xương chày	309
— Gãy đơn thuần thân xương mác	309
— Gãy thân xương cẳng chân ở thiếu nhi	309
— Điều trị gãy kín thân hai xương cẳng chân bằng xuyên hai đinh có hoặc không bó bột	310
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy kín các xương cẳng chân bằng xuyên kim và bó bột	311
Gãy hở mới thân xương cẳng chân	312
— Điều trị gãy hở mới thân các xương cẳng chân	313
— Điều trị tiếp tục gãy hở hai xương cẳng chân có bó bột đùi bàn chân rạch dọc và kéo liên tục	317
— Điều trị tiếp tục gãy hở thân hai xương cẳng chân có bó bột đùi bàn chân để đi	318
— Nguyên nhân cách dự phòng và điều trị các biến chứng sớm gãy hở hai xương cẳng chân	319
— Nguyên nhân, cách phòng tránh và điều trị các biến chứng muộn sau gãy hở hai xương cẳng chân	319
— Các biện pháp phòng tránh các sai lầm trong điều trị gãy mới thân hai xương cẳng chân	320
— Gãy thân các xương cẳng chân đã nhiễm trùng	324
— Các biện pháp phòng chống các sai lầm trong điều trị gãy các thân xương cẳng chân đã bị nhiễm trùng	327